

nadučiteljev vsega okraja, štiri učiteljice vsega okraja in nekaj mlajših učiteljev! Kje je tukaj zavednost učiteljske stanovske dolžnosti, kje se kaže tukaj tista organizacija, ki je ravno našemu stanu najbolj potrebna? Res, da ima naš okraj tudi nekaj plevela med učiteljstvom, da ima z njimi razne križe, ker štopajo med nas vse drugo kot slogo in skupno delovanje, zakaj pa ne bi vsaj drugi stopali mož ob možu naprej, zakaj se drugi ne zgrinjamo v vedno ožje in krepkejši vrste? Če ni to malomarnost, ne vem, kaj bi še zaslužilo to ime!

Torej društvo je zborovalo. G. predsednik pozdravlja gdč. R. Randl iz Svetinj, ki je prisostvovala zborovanju kot gost, in častita g. Rosbandtu od Sv. Vida kot mlademu zakonskemu možu. Med seboj smo imeli zopet čast videti g. Serajnika Dom. st., nadučitelja iz Ptujске gore, ki se je vrnil po enoletnem dopustu, da zopet plodonosno deluje na polju ljudske prosvete, ki ji je podelil že poprej vse svoje moči. Društvu je na novo pristopil kot podporni član g. kaplan Makso Ocvirk. Izmed dopisov kot prvega omenja g. predsednik Strmškov dopis kot odbornika »Slov. šol. Matice«. Lansko leto se je od našega društva protestiralo proti temu, da se dajejo knjige v tisk takim tiskarnam, kjer izhajajo listi, učiteljsvu toliko nasprotni in sovražni. Kakor pa smo izvedeli sedaj, se ne bo tiskala tam nobena knjiga »Slov. šol. Matice« več. Število članov »Slov. šol. Matice« je v tem letu v okraju narastlo in je sedaj za sedem višje vzlic temu, da so nekateri izstopili (med njimi celo dva nadučitelja).

Cenik tvrdke Ed. Bloche o gledališki literaturi za mladino je prevzel, da ga pregleda, tov. P. Flerè, srečke živnostenske banke v Pragi pa gdč. Duller. — Učit. hranilnici in posojilnici društvo kot ustanovnik ne more pristopiti zaradi suše v blagajnici, nadaljno agitacijo v tem oziru je sprejel tovariš J. Gorup. — Nadalje čita g. predsednik dopis okr. šol. sveta, v katerem se naznanja o nedostatkih, ki jih je našel gospod deželni nadzornik pri inspekcijah v ljutomerskem in ormoškem okraju, in razgovarja se še o raznih njegovih zahtevah. — Izvedeli smo tudi blagajniško stanje, ki pa se ne kaže v posebno ugodni luči.

Gosp. predsednik je ožigosal delovanje učiteljev zunaj šole. Zadnje deželnozbornske volitve so nam res razkrile marsikaj v tem oziru, pokazale so nam, kako daleč se gotovi ljudje izpozabljajo in da imajo za vse drugo prej smisel kot za tisto, kar so in bi morali biti. Temu na rovaš je mnogo pripisovati postopanje dež. zbora in odbora glede odprave III. plačilnega razreda. — Kot poučen del zborovanja je sledilo predavanje tov. Kauklerja o računstvu, zakar smo bili vsi navzoči g. predavatelju v resnici hvaležni. Le žalibog, da se tako redkokdaj zgodi kdo za kako predavanje, in vendar, koliko bi to koristilo. A ptujski okraj spi in spi in se vedno bolj poglablja v smrtno spanje, kamor ga bo svedla njegova mlačnost in agilno delo naših sovražnikov, In še nevedo, če se bo smela žalostna nagrobница zapeti pokojniku, če je ne bo udušilo veselo hujskanje in petje naših nasprotnikov-zmagovalcev. Jadna nam majka!

Književnost in umetnost.

„Zvonček“ ima v 11. številki to-le vsebino: Angela. Roman Romanov. Pesmi. — Na vernih duš dan. Borisov. Pesmi. — Uboštvo. Vitoj Jelenc. Povest. — Generalček. E. Gangl. Povest s podobo. — Lov na vidro. Ivan Stukelj. Povest. — Spomin na poletje. E. Gangl. Pesem s podobo. — Tončkov god. F. G. Hrasničan. Povest. — Izza gor... Sokolov. Pesem. — Ruša in Nuša. Andrej Rapè. Povest s podobo. — Vseh svetih dan. Ivo Trošt. Povest. — Pouk in zabava: Zastavica v podobah. G. Štupar. — Ujedne ptice. — Dobra lastnost. — Dalmacija. — Kitova koža. — Ovčarski pes. — Koliko stanejo železnice? — Mraz in toplota. — Premeten deček. — Največji list. — Morska sol. — Marljive čebele. — Najhitrejši živali. — Najstarejši prebivalec. — Simon Gregorič. — Vinogradi na Španjskem. — Kitajske slaščice. — Iz živalskega sveta. — Čudni metulji. — Za tinto. — Rešitev.

Nova pesmarica. Podpisanec namerava izdati v kratkem precej obširno pesmarico z dvoglasnimi in troglasnimi narodnimi napevi za šolo in dom, in sicer v štirih delih. Vsa zbirka bo obsegala okolo 400 mičnih napevov, cena snopiču pa bo približno 60—70 h. Da bo založniku možno vsaj približno določiti število, v katerem se naj tiska zgoraj imenovana pesmarica, prosi podpisanece vse one prijatelje narodne glasbe, ki reflektujejo na to glasbeno delo, naj mu blage volje čim najhitreje sporočijo, jeli in v kolikih izvodih želé, da se jim o svojem času dpošlje tu omenjena pesemska zbirka. Ta pesmarica bo kaj primerna tudi za one, ki se uče na gosli ali pa na klavir.

Anton Kosi, učitelj v Središču (Štajersko).

Vestnik.

Osebna vest. Učiteljska kandidatinja Marija Zamejčeva je imenovana za provizorično učiteljico na dvorazrednico v Čatežu. Gabriela Dermeljeva pride za namestno učiteljico na dvorazrednico v Bučko, Franc Pogačnik pa za prov. nadučitelja na isto šolo. Avgusta Lundrova pride na trirazrednico na Rako. Nadučitelj v Bučki, Jožef Ambrožič, pride v isti lastnosti v Čatež. Florijan Rozman v Krškem je dobil zaradi boleznj dopust do 1. januarja 1905. — Pri Sv. Jurju ob Ščavnici na petrazredni ljudski šoli je nastopila učiteljsko službo Ema Zencovich od Sv. Bolfanka pri Središču.

Učiteljski konvikt. Gospod Anton Pavčič, nadučitelj v Kostanjevici, 2 K kot prvi obrok $\frac{1}{2}$ poviška letošnje plače (10 K.) Gdč. Ottilija Feigel, učiteljica v Slov. Bistrici, 23 K 67 h, kot dohodek vrtné veselice, katero je priredilo slovenjebistriško učiteljsko društvo: g. Vinko Bercè, nadučitelj v Št. Janžu, je nabral na knjižico krajcarske podružnice učiteljskega konvikta št. 222 26 K; g. Josip Šmuc, blagajnik na železnici na Jesenicah, je nabral v veseli družbi pri g. nadučitelju J. Mesnerju v Komendi 2 K.

Učiteljski dobrotniki. G. dr. Konstantin vitez Födransperg, zdravnik v Ljubljani, po g. Francu Zamanu, nadučitelju v Hrenovicah, 10 K; g. Jakob Jarc, c. kr. okr. sodnik v Črnomlju, 2 K; g. Franc Kalmus, posestnik v Ljubljani, 10 K.

Čekovni promet učiteljskega konvikta. (Letnina za l. 1904). G. Aleksander Lunaček, nadučitelj v Št. Rupertu, 2 K; g. Brezovar Matej, učitelj v Št. Rupertu, 2 K; gdč. Harbich Ana, učiteljica v Št. Rupertu, 2 K; gdč. Simončič Ivanka, učiteljica v Št. Rupertu, 2 K; g. Josip Reich, nadučitelj v Dolu, 2 K; gdč. A. pl. Födransperg, učiteljica v Dolu, 2 K; g. Al. Račič, nadučitelj v Boštanju, 2 K; g. M. Račič, učiteljica v Boštanju, 2 K; g. Joško Bergant, učitelj na Turjaku, 2 K; g. Andrej Rapè, nadučitelj v Smedniku, 2 K; g. A. Pirc, nadučitelj v Borovnici, 2 K; gdč. A. Antončič, učiteljica v Borovnici, 2 K; gdč. Pavla Čop, učiteljica v Borovnici, 2 K; gdč. Ida Papler, učiteljica v Borovnici, 2 K; g. Janko Zupančič, nadučitelj v Ratečah, 2 K; gdč. Marija Rajer, učiteljica v Ratečah, 2 K; gosp. Alojzij Potočnik, učitelj v Ratečah 2 K; g. Fran Stojec, nadučitelj na Vrhniki, 2 K; g. Anton Smrdelj, učitelj na Vrhniki, 2 K; g. Ivan Štrekelj, učitelj na Vrhniki, 2 K; g. R. Ziegler, učitelj na Vrhniki, 2 K; gdč. P. Götzl, učiteljica na Vrhniki, 2 K; gdč. M. Mlakar, učiteljica na Vrhniki, 2 K; ga. I. Furlan, učiteljica na Vrhniki, 2 K; g. Janko Vrezec, nadučitelj v Ribnem, 2 K; gdč. Franjica Pogačnik, učiteljica v Ribnem, 2 K; g. Matej Jenko, nadučitelj v Mirni, 2 K; gdč. Ana Sedlak, učiteljica v Mirni, 2 K; gdč. Marija Kastelic, učiteljica v Mirni, 2 K; g. Alojzij Volc, katehet v Mirni, 2 K; g. Zdravko Mikuž, učitelj v Podkraju, 2 K; gdč. Ivanka Cegnar, učiteljica v Vrhpolju, 2 K; g. Jakob Slapar, nadučitelj na Brdu, 2 K; gdč. Minka Gantar, učiteljica na Brdu, 2 K.

G. Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju, 2 K; gosp. J. Schmoranzler, učitelj v Celju, 2 K; g. Miloš Levstik, učitelj v Celju, 2 K; g. Fr. Kranjc, učitelj v Celju 2 K;

g. Fr. Voglar, učitelj v Celju, 2 K; g. M. Stante, učit. v Celju, 2 K, g. Josip Žagar, učitelj v Celju, 2 K; g. Franjo Lovrče, učitelj v Celju 2 K; g. Josip Peitler, učitelj v Smiklavžu pri Slovenjem gradu 2 K; g. Janez Stibler, učitelj-voditelj pri Sv. Antonu na Pohorju, 2 K; gosp. Josip Smolè, nadučitelj v Remšniku, 2 K; g. Alojzij Belina, učitelj v Remšniku, 2 K; g. Janko Mohorko, šolski voditelj v Št. Jerneju pri Muti, 2 K; g. Janko Casl, šolski voditelj v Spitaliču pri Konjicah, 2 K; g. Josip Lasbacher, nadučitelj v Rušah, 2 K; gosp. Matija Lichtenwallner, učitelj v Rušah, 2 K; g. Davorin Lesjak, učitelj v Rušah, 2 K; g. Tomislav Stani, učitelj v Rušah, 2 K; g. Anton Petriček, nadučitelj v Žalcu, 8 K.

Gospod Anton Maslo, učitelj v Ricmanjih, 2 K; gospod Matija Kenda, nadučitelj v Volčah, 2 K; gospodična Josipina Skert, učiteljica v Volčah, 2 K; g. Franc Tomšič, nadučitelj v Nabrežini, 2 K; gospodična Cilka Kotnik, učiteljica v Nabrežini, 2 K; g. Avgust Tomc, učitelj v Nabrežini, 2 K; g. Fran Waišel, nadučitelj v Hrušici v Istri, 2 K; g. Albin Strekelj, učitelj v Skocijanu pri Divači, 2 K; g. Peter Ipavc, učitelj v Svetem, 2 K; g. Fran Bogataj, nadučitelj v Kobaridu, 2 K; g. Anton Miklavčič, učitelj v Kobaridu, 2 K; g. Ferdo Gabršček, učitelj v Kobaridu, 2 K; gospodična Fr. Stres, učiteljica v Kobaridu, 2 K; g. Anton Leban, nadučitelj v Komnu, 2 K; g. Josip Rakovšček, nadučitelj v Cerknem, 2 K, g. Julij Kogoj, učitelj v Cerknem, 2 K; gospodična Albina Gerželj, učiteljica v Cerknem, 2 K; g. Andrej Trebše, nadučitelj na Srpenci, 2 K; g. Anton Mlekuž, učitelj v Čepovanu, 2 K.

Kolekta poštinih znamk za učiteljski konvikt. Učiteljsko sežanskega okraja je pri zborovanju v Dutovljah, dne 20. oktobra, namesto kolekte poštinih znamk zložilo 20 K 80 h. Društvo pristopi kot pokrovitelj ter plača pokroviteljino 200 K v štirih letih. Živilil! Zadnja kolekto iz sežanskega okraja je v toliko popraviti, da se je dotična svota nabrala med komenskim učiteljskim zborom.

Zadnje dni je poslal podpisanec na Stajersko v vsaki okraj po dve kolekti in sicer so jih prejeli: g. Supan Ignacij za brežiški okraj; g. Schmoranzler Josip za mesto Celje; g. Črnej Ljudevit za celjski okraj; g. Sijanec Ignacij za gornjegrajski okraj; g. Kosi Josip za gornjeradgonski okraj; g. Serajnik Lovro st. za konjiški okraj; g. Moric Emerih za okraj Kozje; g. Sorčan Ivan za laški okraj; g. Sijanec Frančišek za okraj Sv. Lenart v Slov. goricah; gospodična Wessner Josipina za ljutomerski okraj; g. Brandais Maks za marenbenški okraj; g. J. Nerat za mesto Maribor; g. Požegar Avgust za mariborsko okolico; g. Kosi Anton za ormoški okraj; g. Kavkler Ivan za mesto Ptuj; g. Podobnik Fran za ptujski okraj; g. Čokl Martin za rogaški okraj; gospodična Feigel Otilija za slovenjebistriški okraj; g. Jankovič Alojzij za slovenjegrajski okraj; g. Brinar Frančišek za šmarijski okraj; g. Koropec Ivan za šoštanjski okraj; g. Vrabl Rudolf za vranski okraj.

Zaradi kontrole naj vsak tu imenovanih prejemnikov kolekt za vsako kolekto določi kraje (šole), kamor naj se kolekta odpošlje; ko je polna, se pa vrne zopet zgoraj imenovanemu prejemniku iz dotičnega okraja in ta jo pa pošlje podpisancu.

Te dni bo odposlal podpisanec nove kolekte tudi za vse okraje na Kranjskem in Primorskem. Dobri stvari v korist bi bilo, da vsak prejemnik kolekto **takoj** dalje odpošlje, ko vidi, da je v dotičnem kraju že dosegla svoj namen. Čas je zlatol!

V Ljubljani, 9. novembra 1904.

J. Dimnik, blagajnik.

Prezirajo nas! Dne 3. t. m. so priredila ljubljanska narodna društva dr. Karlu Bleiweisu vit. Trsteniškemu časten večer v proslavo njegove 70 letnice. K sodelovanju so povabili vsa ljubljanska društva, ki so v rokah narodno-napredne stranke, da, še več: celo nekaj zmerno klerikalnih je bilo vmes; prezrli pa so vsa naša učiteljska društva: prezrli so »Zavezo avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev«, ki ima svoj sedež v Ljubljani, prezrli »Slovensko deželno učiteljsko

društvo», prezrli »Ljubljansko učiteljsko društvo«, prezrli društvo »Učiteljski konvikt« itd. Take netaktnosti, da ne rabimo ostrejšega izraza, bi ne bili pričakovali od narodno-napredne stranke! Torej ni resnična trditev, da so častni večer priredila vsa ljubljanska narodna društva. Tako preziranje nas boli in to tem bolj, ker dobro vemo, da nima narodno-napredna stranka v nobenem stanu toliko zvestih somišljenikov kakor v učiteljskem stanu. Ker se to ni pripetilo prvič, nismo mogli več molčati. Take razžaljive netaktnosti si dobro zapomni učiteljsvo; tako preziranje ga ne navdušuje za stranko v resnih trenutkih!

Škandalozne šolske razmere v celjski okolici. Zaradi nebrižnosti vlade, ki že več let zavlada ustanovitev dekliške šole za celjsko okolico, je letošnje šolsko leto v celjski okolici 208 slovenskih šolskih deklet brez vsakega pouka. V zasebno šolo šolskih sester ne morejo, ker so preubožne, da bi plačevale šolnino, v nemško pa jih ne sprejmejo, ker je ta letos že tako napolnjena, da mora imeti eno paralelko v nemški »šparkasi«. Drugod vlada sili ljudstvo, da stavi šolska poslopja, celjska okolica pa ima že več let kupljen stavbni prostor za šolo, a vlada ji ne dovoli šole. Ali moremo reči, da skrbi vlada za napredek slovenskega ljudstva?!

Metelkovo ustanovo po 84 K so za leto 1904. prejeli gg. nadučitelji: Janko Jeglič na Rakeku; Janez Jezeršek v Križih; Janez Pokorn v Horjulu; Jožef Žirovnik v Zg. Gorjah in gg. šolska voditelja Urh Konjar v Motniku in Ignac Labernik v Lešah.

Šola v Nemški Loki ima dva razreda, enega za nemške Kočevce, enega pa za Slovence. A čujte! 18 otrok, začetnikov, je letos vpisanih v nemški razred, ki so rojeni trdi Slovenci in ne znajo niti besedice nemški. Kdo je vzrok, da ponemčujejo slovensko dečo na Kranjskem?

Čehi na Dunaju. Državno sodišče je odbilo pritožbo Čehov zaradi čeških šol na Dunaju z motivacijo, da ne žive Čehi na Nizjem Avstrijskem kot narod. Kakor znano, je prizadevanjem Čehov na Dunaju največji nasprotnik župan dr. Lueger, zato mu je pa tudi čestital k šestdesetletnici »Slovenec« in dr. Šusteršič.

Šebrova tiskarna v Postojni ne eksistuje več za nas! Kupili so jo klerikalci menda za 27.000 K. Zaklenjena so nam torej vrata v tiskarno, ki je dobila doslej največ naročil iz krogov naprednega učiteljsva.

Akademija, ki so jo osnovali dne 26. oktobra v Ljubljani, je velikanskega pomena za ves slovenski narod. Ker je odločena tudi naprednemu učiteljsvu važna naloga, izpregovorimo o »Akademiji« prihodnjic v posebnem članku.

Hospitacija. Dne 19. t. m. bo ob 10. uri dopoldne hospitacija v Kostanjevici, in sicer: v III. razredu: Ilustracija berila »Solnce in veter« (I. Erbežnik), v IV. razredu: Ponovilo množitve celih števil (A. Kobau.) Na ta dan bo tudi seja stalnega odbora. K obilni udeležbi so vabljeni tisti, ki so vneti za procvit šole in našega stanu.

Tudi nemški učiteljski listi zajemajo podatke o gibanju in prizadevanjih naprednega slovenskega učiteljsva iz našega lista. »Frei Lehrerstimme« je n. pr. priobčila daljši dopis, sestavljen po raznih člankih, ki smo jih priobčili v zadnjem času. Veseli nas, da služi naš list v informacijo ostalemu avstrijskemu učiteljskemu časopisju.

Popravek. V članku v zadnji številki »Novi ljudsko-šolski zakon v Srbiji« je v drugi koloni na str. 280. pomotoma tiskano, da je 1 dinar = 995 $\frac{1}{4}$ K. Pravilno je: 1 dinar = 0.95 $\frac{1}{4}$ K, kar so cenjeni čitatelji gotovo popravili sami.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2245.

Kranjsko.

Na dvorazredni ljudski šoli na Čatežu se razpisujeta s tem nadučiteljska služba in eno učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj po predpisanem potu do 28. novembra t. l.

Tudi morajo prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni šolski službi, z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 31. oktobra 1904.